Oświadczenie złożone
przez senator Ewę Monikę Kaliszuk
na 61. posiedzeniu Senatu
w dniu 25 czerwca 2026 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Szanowna Pani Ministro!

Kilkanaście dni temu uczestniczyłam w spotkaniu zorganizowanym przez Fundację „Po drugie", spotkanie to poświęcone było problemowi bezdomności młodych ludzi. Było ono okazją nie tylko do rozmowy z osobami na co dzień pracującymi z młodzieżą doświadczającą kryzysu bezdomności, lecz także do poznania historii samych młodych ludzi, którzy dzięki wsparciu fundacji znaleźli schronienie, pomoc i szansę na rozpoczęcie samodzielnego życia.

Wysłuchane świadectwa pokazały, że za statystykami kryją się konkretne ludzkie historie: doświadczenia przemocy, odrzucenia, opuszczenia, problemów zdrowia psychicznego czy trudnego startu w dorosłość po opuszczeniu pieczy zastępczej. Młodzi ludzie opowiadali o poczuciu samotności i braku stabilnego wsparcia w momencie wchodzenia w dorosłość.

W dalszej części spotkania odbyła się dyskusja poświęcona obowiązującym rozwiązaniom systemowym i prawnym. Zwracano uwagę na to, że problem bezdomności młodych dorosłych pozostaje stosunkowo słabo rozpoznany, a istniejące instrumenty wsparcia są adresowane przede wszystkim do ogółu osób znajdujących się w kryzysie bezdomności. Według ekspertów młodzi ludzie w wieku 18–25 lat stanowią grupę o specyficznych potrzebach, która nie jest dostrzegana w obecnych rozwiązaniach kierowanych do wszystkich osób doświadczających bezdomności. Powstaje więc pytanie: czy obecny system w wystarczającym stopniu uwzględnia szczególną sytuację osób w wieku 18–25 lat, które często znajdują się pomiędzy systemem wsparcia dla dzieci i młodzieży a rozwiązaniami przeznaczonymi dla dorosłych? Z dostępnych mi danych wynika, że obecnie liczba młodych ludzi w kryzysie bezdomności w Polsce wynosi 1 tysiąc 232 osoby. Spotkanie to skłoniło mnie zatem do refleksji nad skalą tego zjawiska oraz adekwatnością obecnych rozwiązań publicznych służących zapobieganiu bezdomności wśród młodych dorosłych.

W związku z tym zwracam się do pani ministry z prośbą o odpowiedzi na następujące pytania.

1. Jakimi danymi dysponuje Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na temat skali bezdomności osób w wieku 18–25 lat w Polsce, w szczególności w latach 2020–2025?

2. Czy ministerstwo prowadzi odrębne analizy dotyczące przyczyn bezdomności młodych dorosłych oraz ich sytuacji życiowej?

3. Ilu młodych ludzi opuszczających pieczę zastępczą trafia corocznie do systemu pomocy osobom bezdomnym oraz korzysta z pomocy udzielanej osobom pozostającym w kryzysie bezdomności?

4. Jakie programy lub działania finansowane przez państwo są obecnie skierowane bezpośrednio do osób w wieku 18–25 lat zagrożonych bezdomnością lub jej doświadczających?

5. Czy ministerstwo rozważa przygotowanie odrębnych rozwiązań systemowych dotyczących przeciwdziałania bezdomności młodych dorosłych, uwzględniających m.in. rozwój programu mieszkań treningowych i wspieranych, programów usamodzielniania oraz wsparcia dla osób opuszczających pieczę zastępczą?

6. Jakie środki finansowe zostały przeznaczone w ostatnich 5 latach na działania profilaktyczne i pomocowe skierowane do młodych osób zagrożonych bezdomnością?

Zwracam się również z prośbą o przedstawienie oceny skuteczności obecnie obowiązujących instrumentów wsparcia oraz informacji o planowanych działaniach legislacyjnych i organizacyjnych mających na celu ograniczenie zjawiska bezdomności wśród młodych dorosłych.

Ewa Monika Kaliszuk